

16-04-25

Monnickendamse hoogleraar legt vinger op zere plek tijdens thema-avond over fusie: 'We zijn jarenlang aan het klooien'

Dick Butter, Niels Bonenkamp en Friso de Zeeuw in Vrij en Blij. © Foto Pascal Fielmich

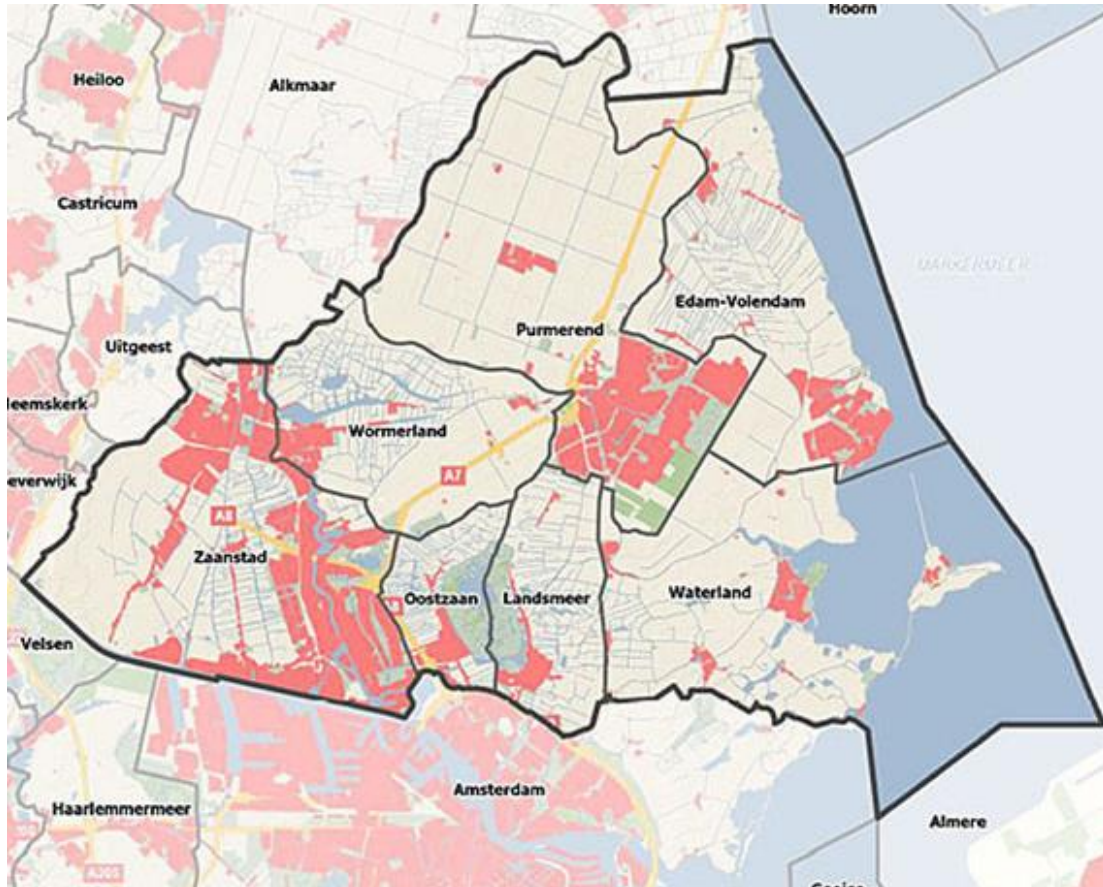
Er staat flink wat op het spel in Landsmeer, Oostzaan en Wormerland: voor september moet duidelijk zijn of Edam-Volendam en Waterland willen praten over een grote fusie. Anders moeten de drie kleine gemeenten 'een hele andere weg inslaan'. Spreker Friso de Zeeuw, voormalig wethouder en gedeputeerde, ziet het somber in tijdens een thema-avond en speelt advocaat van de duivel: „Een fusie met Edam-Volendam en Waterland is heel theoretisch.”

Frederique Teillers

Dat er discussie ontstaat in het zaaltje van Jeugdvereniging Vrij & Blij maandag, is juist de bedoeling van de thema-avond. VVD Landsmeer heeft inwoners en politici uitgenodigd om de voor- en nadelen van fuseren met de groenlandelijke buurgemeenten te bespreken – een 'vurige wens' van de partij in zowel Landsmeer als Oostzaan. Inwoners vragen zich af

wanneer zij betrokken worden en of het verantwoord is om te wachten tot de zomer. Bart Baaten en Anneriek Verhoef, VVD'ers uit Oostzaan en Landsmeer die in de werkgroep WOL zitten, proberen uit te leggen wat er tot nu toe is gedaan om een groene fusie op gang te krijgen.

Al gaat het voor de buitenwereld 'langzaam', de VVD'ers zien mogelijkheden die er eerst niet waren. Zoals de samenwerking met Wormerland, vroeger 'ondenkbaar'. „Wat om dit onderwerp heen hangt, is: hoe lang moet dit nog duren?“, zegt VVD-wethouder Niels Bonenkamp tegen het publiek. Hij modereert de discussie.

Er is een opvallende rol weggelegd voor de eerste spreker, Friso de Zeeuw. De Monnickendammer is onder andere hoogleraar gebiedsontwikkeling, voormalig gedeputeerde van de provincie en wethouder van toenmalige gemeente Monnickendam. Hij legt uit dat de discussie over fuseren in de regio's Zaanstreek en Waterland al decennia hetzelfde zijn. „We zijn al jarenlang aan het klooiën“, zegt hij stellig. Hij houdt een krantenartikel uit 2001 omhoog, toen er nog een 'ontspannen' sfeer hing rondom de fusiegesprekken. Het is nu zo urgent vanwege druk op de ambtenaren en de financiën, dat dat niet meer gaat.

Friso de Zeeuw houdt een oud interview uit 2001 omhoog. © Foto Pascal Fielmich

Identiteit

In de argumenten om met kleine gemeenten samen te gaan, wordt vaak genoemd dat de lokale identiteit beter behouden kan blijven. De Zeeuw is daar niet gevoelig voor. Kijk maar naar Marken, zegt hij luid. „Marken is nog steeds typisch Marken. De identiteit en het apparaat van een (nieuwe) gemeente vallen niet altijd samen en dat kan prima.”

Hoe kansrijk is een WOL+(+), vraagt Bonenkamp. Dat zijn de vier, of vijf gemeenten met Edam-Volendam, bij elkaar. Volgens een veelbesproken rapport zou de samenwerking dan genoeg inwoners hebben om een volwaardige gemeente te zijn. De Zeeuw: „Als je alleen wordt uitgenodigd bij een fusiegesprek omdat het aantal inwoners bereikt moet worden - dat is niet een sterk argument.” Heel theoretisch, noemt hij het gedroomde beeld van de vijf gemeenten bij elkaar. De kans dat Waterland snel wil fuseren, zeker met de verkiezingen volgend jaar, acht hij heel klein. Ook al is De Zeeuw al jaren voorstander van een fusie voor 'zijn' Waterland.

Dick Butter neemt de microfoon over. Het voormalig statenlid en wethouder in de toenmalige gemeente Beemster, heeft in die laatste rol veel betekend in de fusie met de gemeente Purmerend. Ook hij denkt niet dat de identiteit van dorpskernen op het spel staan bij een fusie. „Ik heb niet anders dan goede signalen gekregen over de fusie. De belastingen werden lager, dat merkten de inwoners wel.”

'Dan heb je een probleem'

Fractievoorzitters Baaten en Verhoef sluiten de avond af met hun ervaringen in de WOLwerkgroep. Binnenkort hebben ze een gesprek met de provincie, om het onder andere te hebben over een verkenner die met Edam-Volendam en Waterland gaat praten. „Voor

september hopen we dat er een uitkomst is. Als die gemeenten niet willen, dan moeten we een heel ander pad gaan bewandelen en is er een probleem.”

Het zou juist moedig zijn van Waterland als zij nu wel willen fuseren - zegt Baaten tegen de groep. Hij heeft het over politiek lef, aangezien vele jaren geleden is vastgesteld dat Waterland zelfstandig wil blijven. In de Landsmeerse zaal zitten overigens geen politici of inwoners uit de gemeente, behalve De Zeeuw. Landsmeer, Edam-Volendam, Oostzaan en Wormerland zijn wel vertegenwoordigd. Zelfs oud-wethouder Rosemarijn Dral, nu Tweede Kamerlid, is aanwezig en doet een duit in het zakje. „Dit is echt het moment voor de fusie. Deze gemeenten hebben dezelfde problematiek, dus pak die kans. En Weesp heeft veel spijt, dus laat de fusie met Amsterdam niet gebeuren.”

In het publiek zit onder anderen Landsmeerder Menno Wilmans, hij was vroeger raadslid voor de PvdA en vindt het leuk om dit onderwerp te volgen. „Bijzonder dat ze zich zo vasthouden aan die gelijksoortige gemeenten”, zegt hij. „Mij lijkt Amsterdam logischer.” Verrassend vond hij het praatje van Butter. „Dat ze het in de Beemster zo vinden meevallen. Ik had wel wat kritiek vanuit die hoek verwacht.” Edwin Bouwers zit ook in de zaal, hij is van actiegroep BeslistLandsmeer en heeft meerdere keren bij de gemeenteraad aan te geven te willen meedenken over inwonerparticipatie. „Het stoort me een beetje dat het zo politiek beladen is en het niet gaat over de verbinding met de inwoners. Je kan ook vragen aan EdamVolendam en Waterland, help ons de voorzieningen in stand te houden. Maar dat hoor ik hier niet.”

Commissaris

De commissaris van de Koning, Arthur van Dijk, heeft recent [een brief](#) gestuurd naar gemeente Waterland. Hij wil een gesprek naar aanleiding van de bestuursontwikkelingen in Zaanstreek-Waterland. Ook over de 'effecten die zij hebben op uw gemeente', schrijft Van Dijk. Hij wil mogelijk 'ondersteuning aanbieden', maar benadrukt niet op de stoel van de gemeenteraad te willen zitten.